

ма, изчислена на базата на фактически произведения асортимент. Наличието на разлика между двата вида средни разходни норми ще показва, че плановият асортимент на готовата продукция не е спазен. Чрез изчисляване на показателя „Следващ се разход“ по двата вида норми ще се установи и количеството на преразхода или икономията на материали, поради неспазване на плановия асортимент.

С оглед да се даде по-верен отчет на груповите разходни норми в новата инструкция се възприе при тяхното отчитане за планова норма да се взема средната планова норма, която отговаря на фактически произведения асортимент.

В новата инструкция за съставяне на отчета за разходните норми се предвижда разходът на въглищата да се дава освен в натурално и в условно гориво, като се привеждат към калоричност 7,000 к. калории.

Досега отчетът за разхода на каменни въглища се съставяше в натурално изражение с изключение на електропроизводството и транспорта. Този начин на отчитане не може да даде представа как се използват въглищата — икономично или се правят преразходи и разхищения. Причина за това е обстоятелството, че всеки вид и клас въглища имат своя калоричност, съвсем различни една от друга. Например средната калоричност на кафявите каменни въглища за 1956 г. е към 3,220 к. калории, на лигнитните — 2,240, на черните и антрацитните — 5,250. Кафявите въглища от своя страна се разделят на различни класи, калоричността на които се движи от 1,600 к. калории до 4,500 к. калории. В практиката е станало съвсем обикновено явление преразходите на каменни въглища да се обясняват с „недоброкачествени, нискокалорични въглища“, а икономията — с „по-висококачествени“. Но дали това е вярно не може да се установи, понеже не се води сметка за калоричността на употребяваните въглища.

Трябва да кажем, че отчитането на изразходваните въглища в условно гориво се затруднява от това, че в голяма част от предприятията липсват уреди за измерване калоричността им. В инструкцията е предвидено в такива случаи да се вземат данни за калоричността на въглищата от доставчика. Макар в някои случаи тези данни да се окажат не съвсем точни, отчетът ще бъде по-близо до действителността, отколкото ако се съставя само въз основа на тонажа на употребените въглища.

В новата инструкция са направени още много допълнения, наложени от практиката. Някои от тях целят да се създаде по-голямо единство между отчета за материалните разходни норми и тези за себестойността на готовата продукция, като уеднаквяването на отчетните срокове, засичането на данните за разхода на материалите и др. Създаването на по-голямо единство между двете отчетности ще подобри качеството на отчета за разходните норми.

Любен Будинов